

CURRICULUM VITAE

van taalkundige, journalist, auteur en docent [Liesbeth Koenen](#), geboren 11-06-1958

WEBSITE: www.liesbethkoenen.nl

BOEKEN

- 2015 ***Taalgids voor Opperland, de mooiste en nuttelooste taalvondsten uit de Nederlandse taal*** van Hugo Brandt Corstius (samenstelling en inleiding), Rainbow.
- 2009 ***De Jonge Akademie***, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (80 mini-interviews met jonge wetenschappers over hun onderzoek).
- 2006 ***Hoe mijn vader zijn woorden terugvond***, Nieuw Amsterdam.
- 2004 ***Handboek Nederlands*** (samen met Rik Smits), Erven J.Bijleveld.
- 2000 ***E-mailetiquette*** (met Rik Smits), uitgeverij Podium.
- 1996 ***De Keuken van Argus, achter de schermen van de journalistiek*** (redactie en samenstelling, samen met Rik Smits en Mans Kuipers), uitgeverij Atlas.
- 1995/2000 ***Basishandleiding Nederlands*** (met Rik Smits), Bijleveld Press, bijgewerkte/uitgebreide versies verschenen in 1996, 1998, 1999 en 2000.
- 1993/1998 ***Gebarentaal, de taal van doven in Nederland*** (in samenwerking met Tony Bloem en Ruud Janssen), Nijgh en Van Ditmar. Herziene editie verscheen in 1998 (Atlas). Vierde druk 2005 (Vi-taal).
- 1990/2014 ***Het vermogen te verlangen (9 letters), gesprekken over taal en het menselijk brein***, Nijgh en Van Ditmar. Eind 1997 verscheen een uitgebreide versie (van 20 naar 35 gesprekken) bij uitgeverij Atlas, in augustus 2014 kwam er bij uitgeverij Fosfor een e-book van uit, opnieuw sterk uitgebreid: van 35 naar 50 (+1) interviews.
- 1989/1992 ***Peptalk & Pumps, Engels woordgebruik in de Nederlandse taal*** (samen met Rik Smits), Thomas Rap. In 1992 verscheen een herziene editie bij Nijgh en Van Ditmar onder de titel *Peptalk, de Engelse woordenschat van het Nederlands*.

Boekbijdragen, onder meer:

Hoofdstuk 'Maak van taalkunde nou eindelijk een schoolvak!', in: *Retoriek en praktijk van het schoolvak Nederlands 2001*, Lidwien Derriks (red.), Academia Press, 2002.

Hoofdstuk 'Wat gebeurt er in je hoofd? Onderzoek naar de taalgeheimen van de hersenen' in: *Radar 95, Stand van zaken in de wetenschap*, Aramith, 1994.

Interview 'Het raadsel van de betekenis', in: *De mond vol tanden, dertig vraaggerepreken over wat de wetenschap niet weet*, samengesteld door de redactie wetenschappen van NRC Handelsblad. Prometheus, 1992.

Hoofdstuk 'Taal' (samen met Rik Smits) in vele versies van: *Het (Nieuw) Cultureel Woordenboek, encyclopedie van de algemene ontwikkeling*, redactie prof.dr. G.A. Kohnstamm en dr. H.C. Cassee, Anthos, vanaf 1992.

Openingsverhaal 'What falls there to laugh, klein typologietje van de taalgrap', in: *With a mouth full of teeth or at a loss for (English) words*, Nieuwjaarsuitgave Van Dale Lexicografie, 1989.

JOURNALISTIEK

1986-heden Freelance (wetenschaps)journalist en auteur. Vaste medewerker van *NRC Handelsblad* (interviews, recensies, reportages, opiniestukken, Achterpagina-column 'Zeggen & Schrijven', wekelijkse interviewrubriek 'Deze week spreekt...'), *Vrij Nederland* en maandblad *O*. Incidenteel bijdragen aan onder meer: *Het Parool*, *Hollands Maandblad*, *KIJK*, *De Groene Amsterdammer*, *Woord en Gebaar*, *Onze Taal*, *Bionieuws*. Van 2014 tot 2018 wekelijkse column 'Taal!' in *De Telegraaf*.

1988-2011 (Eind)redacteur *Akademie Nieuws* (blad Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen). Interviews met honderden binnen- en buitenlandse wetenschappers. Zeker tien jaar ook eindredactie van het hele blad.

RADIO & TV

vaste medewerker of redacteur bij:

- *TatataTaal!* (NTR-televisie, 2011 en 2012, wekelijks Taaltheater met opdrachten en vragen voor steeds drie gasten, o.l.v. Erik van Muiswinkel. (aanleveren ideeën en gegevens voor taaltheema's, taalkundige controle van de vragen)
- *Forum* (TROS-radio, 2000-2004, lid journalistenpanel o.l.v. Mieke van der Weij)
- *De Tafel van Pam* (Net 5, 1999, van Max Pam, wekelijks aan tafel met Nelleke Noordervliet, Jaap van Heerden en Wim T. Schippers, o.m. om auteur van een vers non-fictieboek te interviewen)

- *Karel* (talkshow van Karel van de Graaf, lid van de pool commentatoren op het nieuws, samen met onder anderen Maarten 't Hart en Koos Postema, AVRO-televisie 1997-1998)
- *Avro Radiocafé* (AVRO-radio, lekker lang avondprogramma op Radio 1 van Dick Klees, 1995-1996, om de week zelfstandige bijdrage van tien minuten maken over taal, thema-uitzendingen voorbereiden en mee uitvoeren)
- *Noorderlicht* (wetenschapsprogramma VPRO-televisie, seizoen 1991-1992, redactielid, aandragen items, beoordelen uitzendingen)
- *Wat 'n taal*, later *NOS-taal* (NOS-radio, 1987-1992, taalprogramma dat geesteskind was van de onvolprezen Jan Roelands, talloze losse bijdragen, plus lid maandelijks taalnieuwspanel)

Optredens, medewerking of andere bijdrage aan tientallen programma's, waaronder:

De Gebarenmakers (documentaire IKON-televisie), *Het Marathon interview* (VPRO-radio), *Nationale Wetenschapsquiz* (VPRO-televisie), *Jonge Sla* (AT5-televisie), *Met het oog op morgen* (NOS-radio), *BNN Today* (BNN-radio), *Spijkers met koppen* (VARA-radio) en *Koffietijd!* (RTL4-televisie)

SCHRIJFONDERWIJS (naast incidentele trainingen op maat)

- 2010-2018 Gastcolleges ontwikkelen en geven Erasmus Universiteit, **PDOJ**, (Postacademische Dagbladopleiding Journalistiek). Onder het motto 'taalkunde voor journalisten' maakte ik de studenten bewust van de bruikbaarheid van hun fenomenale kennis van het Nederlands, maar het ging ook over interviewen, terloops uitleggen, de informatiepuist, leenwoorden en hoe je hen en hun uit elkaar kunt houden. Opleiding is per 2019 opgeheven vanwege onvoldoende aanmeldingen.
- 1987-2010 Gastdocent cursus **Wetenschapsjournalistiek** Amsterdam, die academici en hbo'ers traint in het schrijven over hun vak voor een breed publiek. Hield er inleidingen over de onderwerpen 'recensies schrijven', 'interviews maken' en 'freelancen'. Beoordeelde daarnaast wat de cursisten die week hadden geschreven.

NOMINATIES/PRIJZEN/

- 1996 Winnaar **NSES Award**, van de Netherlands Society for English Studies 'voor een journalist die zich buitengewoon verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van de Nederlandse Anglistiek op academisch niveau'.
- 1995 Tweede prijs prijsvraag '**Wat je altijd hebt willen schrijven, maar nooit mocht**', uitgeschreven door de Vereniging van Wetenschapsjournalisten in Nederland (VWN).

- 1993 Winnaar tweejaarlijkse **KIJK/Wetenschapsweekprijs** (voorloper van de latere Eureka-prijs) voor het beste populair-wetenschappelijke boek (voor *Gebarentaal, de taal van doven in Nederland*).
- 1991 Een van de vier genomineerden voor dezelfde tweejaarlijkse **KIJK/Wetenschaps-weekprijs** (voor *Het vermogen te verlangen (9 letters)*), die dat jaar voor het eerst werd uitgereikt.

WERKBEURZEN/SUBSIDIES

- 2014 Werkbeurs **Nederlands Letterenfonds, Biografieregeling**, voor biografie Hugo Brandt Corstius, groot € 40.000,-.
- 2013-2014 **Journalist-in-Residence** bij het NIAS (Netherlands Institute of Advanced Study van de KNAW) in Wassenaar. Met beurs van het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten (€ 10.000,-) vijf maanden kunnen werken aan *Genie en andere wonderen van het menselijk taalvermogen* (werktitel), een boek met waargebeurde verhalen en gevalsbeschrijvingen over taal. Nog in wording.
- 2011 **Alfa-meerwaardesubsidie** van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Betrof het Taalportaal (www.taalportaal.org), waar bestaande kennis over hoe het Nederlands en het Fries, en inmiddels ook het Afrikaans, in elkaar zitten wordt bijeengebracht. Samen met collega-taalkundige en ict-specialist Bieke van der Korst dacht ik mee en adviseerde ik over de toegankelijkheid van het portaal voor anderen dan taalkundig onderzoekers.
- 1991 Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten kende een **werkbeurs** toe van f 25.000,- voor werken aan *Gebarentaal, de taal van doven in Nederland* (ten dele terugbetaald uit royaltys).

OPLEIDING

- 1977 Eindexamen gymnasium alfa, Rijnlands Lyceum Oegstgeest.
- 1981 Half jaar opleiding Italiaanse taal en cultuur, Istituto di Lingua e Cultura Michelangelo, Florence, diploma Scuola Michelangelo.
- 1981 Kandidaatsexamen Nederlandse taal- en letterkunde, Universiteit van Amsterdam.
- 1985 Doctoraalexamen Algemene Taalwetenschap, met onderwijsbevoegdheid. Specialisatie: theoretische syntaxis, Universiteit van Amsterdam.
- 1986 Cursus Wetenschapscorrespondentie, Persinstituut Amsterdam.